

MÁTÉSZALKA VÁROS ÖNKORMÁNYZAT

J e g y z ő j é t ő l

Mátészalka, Hősök tere 9.

Tel.: 44/501-364; Fax.: 501-367

E-mail: jegyzo@mateszalka.hu

Száma: 2526-1/2016.

E L Ő T E R J E S Z T É S **- a Képvisező-testülethez -**

Mátészalka Város Önkormányzat által ellátott gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak értékeléséről

Tisztelt Képvisező-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) 94.§ (1) bekezdése értelmében a települési önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése.

Mátészalka Város Önkormányzata a számára előírt kötelezettségeinek a gyermekvédelmi rendszer alábbi ellátásaival és intézkedéseivel tesz eleget:

A gyermekvédelmi gondoskodás keretében nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
- óvodáztatási támogatás (az óvodáztatási támogatásra való jogosultságok 2015. október 31-ével megszüntetésre kerültek)

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- gyermekjóléti szolgáltatás
- gyermekek napközbeni ellátása (bölcsőde)
- gyermekek átmeneti gondozása (helyettes szülő)

A gyermekvédelmi gondoskodást keretében tartozó hatósági intézkedések:

- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása.

A Gyvt. 96. § (6) bekezdése értelmében a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig átfogó értékelést készít, melyet a képviselő-testületnek meg kell tárgyalnia.

Az átfogó értékelés tartalmazza mindazokat a követelményeket, melyeket a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. melléklete előír az önkormányzatok számára.

Az értékelés a fentiek alapján bemutatja

- a település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira,

- az önkormányzat által nyújtott pénzbeli vagy természetbeni ellátások biztosítására vonatkozó adatokat,
- az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat,
- a felügyeleti szervek, illetve a működést engedélyező szervek ellenőrzéseinek megállapításait,
- jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározását a Gyvt. előírásai alapján,
- a bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatását, valamint a gyermekkorú és fiatalok bűnelkövetőkre vonatkozó adatokat, a bűnelkövetés okait
- a civil szervezetekkel való együttműködést.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló átfogó értékelés a határozattervezet mellékletét képezi.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására és az átfogó értékelés elfogadására.

Mátészalka, 2016. május 18.

Dr. Takács Csaba
jegyző

Határozat-tervezet a 2526-1/2016. számú előterjesztéshez

H A T Á R O Z A T – T E R V E Z E T

**MÁTÉSZALKA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
...../2016. (.....) Kt. számú
H A T Á R O Z A T A**

Mátészalka Város Önkormányzat által ellátott gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok értékeléséről

A Képviselő-testület

- 1.) Mátészalka Város Önkormányzat 2015. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról készült átfogó értékelést az 1. melléklet szerinti tartalommal elfogadja.
- 2.) Felkéri a Jegyzőt, hogy az értékelést küldje meg a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Kormányhivatal (4400 Nyíregyháza, Hősök tere 5.) részére.

Határidő: 2016. május 31.

Felelős: Dr. Takács Csaba jegyző

Mátészalka, 2016. május

Hanusi Péter
polgármester

Dr. Takács Csaba
jegyző

MÁTÉSZALKA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA 2015. ÉVI GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI FELADATELLÁTÁSÁNAK ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉSE

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Városunk lakosságának száma 2015. december 31-ei állapot szerint 17338 fő, mely a 2014. évihez képest 0,2%-os növekedést mutat.

A 0-14 éves korú gyermekek száma 2436 fő, mely a város lakosságának 14,05%-át, a 15-18 éves korú gyermekek száma 704 fő, mely a város lakosságának 4,06 %-át teszi ki. A 2014. évi lakosságszám adatokhoz képest a 0-14 éves korú gyermekek száma emelkedett, a 15-18 éves lakosok száma kismértékben csökkent. A 0-18 éves gyermekek számában kismértékű emelkedés tapasztalható a 2014. évhez képest.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások

Pénzbeli és természetbeni ellátások Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt.-ben meghatározott ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és a szünidei gyermekétkeztetésnek, a Gyvt.-ben meghatározott természetbeni támogatásnak, és egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma korcsoportok szerint:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma életkor szerinti megbontásban	2015. április 1-jei jogosultsági adatok	2015. október 1-jei jogosultsági adatok	2015. december 31-ei jogosultsági adatok
0-2 éves	71	68	73
3-5 éves	90	76	78
6-13 éves	323	283	279
14-17 éves	140	117	123
18 évesnél idősebb	44	37	38
Jogosultak száma összesen:	668	581	591
Ebből megállapított hátrányos helyzetűek száma	51	55	49

Ebből megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek száma	312	278	287
--	-----	-----	-----

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma előző év december 31-én 666 fő volt, 2015. év végére 11 %-kal csökkent a jogosultak száma. A 0-18 éves korú lakosság közel 18%-a részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, s a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek 57%-a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzete megállapításra került.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény való jogosultságot kellett megállapítani, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-át.

A 2015. december 31. napján jogosultak közül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt ott, ahol

- az egy főre jutó családi jövedelem az öregségi nyugdíj legkisebb összegének felét, azaz 14.250 Ft-ot nem éri el 87 jogosultnál,
- az öregségi nyugdíj legkisebb összegét (28.500 Ft) el nem érő egy főre jutó családi jövedelem esetén 370 jogosultnál,
- az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130%-át meg nem haladó egy főre jutó családi jövedelem esetén 117 jogosultnál került megállapításra.

Egyedülálló szülő, tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek, valamint nagykorúvá vált gyermek esetében az egy főre jutó jövedelmi értékhatár az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 140%-a volt. A jogosultak közül 17 családban az egy főre jutó jövedelem a 37.050 forintot meghaladta, de a 39.900 Ft nem érte el.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek 337 családból kerültek ki, melyből az egyedülálló szülők száma 90. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők közül 18 gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, nagykorúvá vált gyermekek száma 38 fő.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelem 44 esetben került elutasításra. Az elutasítások főbb okai: a Gyvt-ben meghatározott jövedelmi határoknál magasabb az egy főre jutó jövedelem, a kérelmező vagyonnal rendelkezik.

Annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akiknek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-jén fennállt, tárgyév augusztus hónapján 5.800 Ft értékű természetbeni támogatást nyújtott az önkormányzat fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlásra felhasználható Erzsébet-utalvány formájában.

November 1-jén fennálló jogosultság esetén november hónapban is sor került ezen természetbeni támogatás nyújtására.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak természetbeni támogatására (2015. augusztus hó és november hó) felhasznált összeg 6.908.000 Ft volt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámul kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátás megállapítására irányuló kérelmet 2015. évben nem nyújtott be.

Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása iránti kérelem 10 esetben került elutasításra 2015. évben, mivel a Gyvt-ben meghatározott körülmények közül egy sem állt fenn az igénylő gyermek esetében.

Óvodáztatási támogatás

2015. szeptember 1-jétől a kötelező óvodáztatás bevezetésével ez a támogatási forma megszűnt, a megállapított óvodáztatási támogatásra való jogosultságot 2015. október 31-ével meg kellett szüntetni.

2015. évben 34 gyermek részesült óvodáztatási támogatásban. Óvodáztatási támogatásra fordított összeg 2015. évben 440.000 Ft volt.

Egyéb, a Gyvt-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatások

A pénzbeli és természetbeni ellátások rendszere 2015. évben jelentősen átalakult. 2015. január-február hónapban a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 27/2013. (XII. 30.) önkormányzati rendelet alapján megállapított önkormányzati segélyben 63 fő részesült, március 1-jétől hatályban lévő Mátészalka Város Önkormányzat Képviselő-testülete 3/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelete alapján megállapított rendkívüli települési támogatásban részesülő 230 fő, 2367 esetben részesült támogatásban. Önkormányzati segélyre és rendkívüli települési támogatásra fordított összeg 7.975.000 Ft volt. A támogatás 88%-a természetbeni formában került megállapítása. A támogatások kb. 60%-a családok részére került megállapításra.

Mátészalka Város Önkormányzata 2015. évben is csatlakozott a BURSA Önkormányzati Ösztöndíjpályázati Rendszerhez. Az önkormányzat 2015. évben 175 pályázó részére állapított meg bursa-ösztöndíjat, mely döntés alapján 2.792.500 Ft támogatás került a hallgatók részére átutalva.

Mátészalka Város Önkormányzat 2015. évben 2 gyermek Arany János Tehetséggondozó Programban való részvételét támogatta.

Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

Mátészalka Város Önkormányzata a bölcsődében nyújtott étkeztetést a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények útján biztosította. Az óvodában, és általános és középiskolában a gyermekétkeztetést 2015. június 30-ig a Városi Intézmények Gazdasági Szervezete által biztosította, majd július 1-jétől az önkormányzat az intézményi gyermekétkeztetést vásárolt szolgáltatás útján biztosítja.

A gyermekétkeztetés normatív kedvezményei 2015. évben két alkalommal változtak. 2015. július 1-jétől a nevelésbe vett gyermekek és az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt után is biztosítani kellett a normatív kedvezményt.

2015. szeptember 01-jétől bővül a bölcsődei ellátásban, vagy az óvodai nevelésben részesülő gyermekek utáni kedvezmények köre.

Az intézményi térítési díj 100%-át normatív kedvezményben kell biztosítani a bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek után, ha

- tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130%-át.

Az önkormányzat rendeletében további kedvezményeket nem állapított meg, így az intézményekben a Gyvt. szerinti kedvezményeket biztosítják a törvényben meghatározott jogosultsági kör számára.

A kedvezményes étkeztetés statisztikai adatai az elmúlt évben az alábbiak szerint alakultak:

bölcsődei ingyenes étkezés:	21 fő
bölcsődei kedvezményes étkezés:	12 fő
óvodai ingyenes étkezés:	257 fő
óvodai kedvezményes étkezés:	43 fő
1-8. évfolyamon ingyenes étkezés:	346 fő
1-8. évfolyamon kedvezményes étkezés:	83 fő
középiskolai kedvezményes étkezés:	59 fő

(fenti adatok az egyházi fenntartási intézmények étkeztetési adatait nem tartalmazzák.)

A kedvezményi kör bővülése miatt 71 %-kal több étkező gyermek tudta igénybe venni a normatív kedvezményeket a 2014. évhez képest.

A nyári gyermekétkeztetés keretében állami támogatás igénybevételével 186 rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek nyári étkeztetéséről gondoskodott az önkormányzat 43 napon keresztül. Az önkormányzat a gyermekszegénység elleni program keretében nyári étkeztetés biztosítására 3.519.120 Ft összegű támogatásban részesült, mely teljes mértékben felhasználásra került. A nyári gyermekétkeztetés lebonyolításában a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények Gyermekjóléti Szolgálat aktívan közreműködött.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

Mátészalka Város Önkormányzata a gyermekjóléti alapellátások közül a gyermekjóléti szolgáltatást, a gyermekek napközbeni ellátásán belül a bölcsődei szolgáltatást, a gyermekek átmeneti gondozásán belül a helyettes szülői ellátást a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények által biztosítja.

Gyermekjóléti szolgáltatás

Mátészalkán 1997. november 1-jétől működik és folytat önálló szakmai tevékenységet a Gyermekjóléti Szolgálat. 2004-től a Szatmári Többcélú Kistérségi Társulás Intézménye önálló szervezeti egységként működött, majd 2008. január 1-jétől létrejött Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmény keretében önálló szervezeti egységként működik. 2015. évben a gyermekjóléti szolgálat ellátási területe 10 település közigazgatási területére

csökkent, Szamoskér község a korábban ellátott kistérségi feladatellátásból a szolgáltatás vonatkozásában kilépett.

A Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetését 1 fő látja el, aki szakvizsgával rendelkezik, végzettsége szociális munkás. A szolgálat feladatait 2015. évben 7 fő családgondozó és 1 fő családgondozó asszisztens látta el. 2 fő családgondozó szociális munkás, 5 fő szociálpedagógus végzettséggel rendelkezik, az asszisztens szintén szakképzett. Jogi tanácsadást biztosít a Szolgálat azok számára, akik az ügyvédi költséget nem tudják megfizetni, vagy egyszeri tanácsadásra szorulnak.

A gyermekjóléti alapellátások célja a gyermek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésének, jólétének, családban történő nevelésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése, családból való kiemelésének megelőzése.

A Gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységének adatai

Szakmai tevékenység	Száma
Információnyújtás	2810
Segítő beszélgetés	3021
Tanácsadás	2600
Hivatalos ügyekben való közreműködés	125
Családlátogatás	3087
Közvetítés más szolgáltatásba	26
Első védelemben vételi tárgyaláson való részvétel	11
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel	1
Elhelyezési értekezleten való részvétel	1
Pszichológiai tanácsadás	2
Jogi tanácsadás	19
Fejlesztőpedagógusi ellátás	2
Konfliktuskezelés	22
Sz szakmaközi megbeszélés	6
Esetkonferencia	12
Örökbefogadással kapcsolatos intézkedés	1
Adományozás	2520
Szociális válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anya gondozása	2

A gyermekek veszélyeztetettségének okai

A Gyermekjóléti Szolgálatnál nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma 265 fő. A veszélyeztetett gyermekek döntő többsége több okból kifolyólag is veszélyeztetett lehet.

A veszélyeztetettségének okai:

- anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő stb.)
- nevelési probléma
- gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség
- magatartás- vagy tanulási zavar,
- családi konfliktus (szülők egymás közti, szülők gyermek közti)
- családon belüli bántalmazás (fizikai, lelki)
- szülők, család életvitele (szenvedélybetegségek, antiszociális viselkedés)
- szülői elhanyagolás,
- családon belüli bántalmazás

- kortárs csoport negatív hatása,
- tankötelezettség elmulasztása, csavarság
- bűncselekmény elkövetése.

A gyermekjóléti szolgálat gondozási tevékenysége

A Gyermekjóléti Szolgálat családgondozói személyes segítő, kölcsönös bizalmon alapuló kapcsolat kialakítására törekuszenek a szülőkkel és a gyermekekkel egyaránt a veszélyeztető körülmények elhárítása érdekében. Feladatuk a komplex családgondozás, melynek középpontjában a gyermek áll.

2015-ben 140 családban végeztek a gyermekjóléti szolgálatnál családgondozást. Ebből 151 gyermeket alapellátás keretein belül gondoztak, melynek oka a szülői elhanyagolás, életvezetési-megélhetési problémák, magatartászavar, igazolatlan mulasztás, családi konfliktus (szülők egymás közti, szülő-gyermek közti), szenvedélybetegség volt.

Védelembe vételre, illetve fenntartására 56 esetben volt szükség. Ezekben az esetekben a következő problémák álltak fenn: szülői elhanyagolás, szenvedélybetegség (alkoholproblémák) többszöri igazolatlan mulasztás, 50 óra igazolatlan mulasztás elérése, szabálysértési ügyek, lopások, életvezetési, higiénias problémák, együttműködés hiánya alapellátás keretében, bántalmazás, csavargás, iskolai magatartásproblémák, családon belüli konfliktusok. A családgondozó az egyéni gondozási-nevelési tervet a szülővel és gyermekkel közösen készíti, mely tartalmazza a szülő, a gyermek a családgondozó feladatait a cél eléréséhez, a gyermeket veszélyeztető körülmény megszüntetése érdekében, képessé válva a gyerek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének biztosítására.

Családból való kiemelésre 13 gyermek esetében, 3 családnál került sor. A családot tovább gondozzák, felkészítve őket arra, hogy képesek legyenek a gyermekek nevelésére, gondozására.

1 család – anya és négy gyermek - esetében segített a Szolgálat a családok átmeneti otthonába eljutni, a probléma családon belül erőszak, főleg az anya bántalmazása volt.

A gyermekjóléti szolgálatnál ellátott bántalmazott, elhanyagolt gyermekek adatai:

- bántalmazott 35 fő (főleg lelki bántalmazásról kell beszélni)
- elhanyagolt 111 fő (fizikai 67 fő, lelki 44 fő)

2015-ös évben a családi pótlék szüneteltetésére több esetben is sor került – 11 gyermek esetében – az 50 óra igazolatlan hiányzás elérése miatt.

Válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozása

Külön figyelmet fordítottak a szociális válsághelyzetben lévő várandós anyákra, különösen a gyermek- és fiatalkorú terhes anyákra. A Szolgálat 17 válsághelyzetben lévő várandós anyát gondozott. Szociális válsághelyzetben lévő 2 kiskorú várandós anya gondozását végezte a Gyermekjóléti szolgálat. A születendő gyermekét egyedül vállaló anya állapotát folyamatosan figyelemmel kísérték. Mindez folyamatos kapcsolattartást igényelt az anyát gondozó védőnővel, az egyéni esetkezelés során. Gyakori volt a közös családlátogatás, az ügyekben a konzultáció és az esetkonferencia.

A családjából kiemelt gyermek szülőinek gondozása

45 gyermek esetében a nevelésben lévő gyermek vérszerinti családjával tartottak fenn folyamatos kapcsolatot azon dolgozva, hogy a család majd képes legyen a gyermek gondozását, nevelését ellátni, és kapcsolattartásuk addig is folyamatos legyen.

Az elmúlt évben vérszerinti családba való visszahelyezés nem történt, sajnos több esetben a gyermekjóléti szolgálat próbálkozása ellenére sem váltak a szülők alkalmassá a gyermeknevelésre. Folyamatos az együttműködés a területi gyermekvédelmi szakszolgálat nevelőszülői tanácsadójával, de a Szolgálat főleg a szülőket támogatja a nevelésbe vétel megszüntetéséhez szükséges feltételek megvalósításában, a gyermekkel való kapcsolattartásban.

A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai

A Gyermekjóléti Szolgálat feladata olyan észlelő- és jelzőrendszer működtetése, amely lehetővé teszi a gyermeket általában veszélyeztető okok feltárását. A Szolgálat célja, hogy minél több problémát felderítsenek a városban, igénybe véve a lakosság, civil szervezetek, egyesületek segítségét is. Figyelemmel kísérik a településen élő gyermekek életkörülményeit és szociális helyzetét, a gyermekjóléti és egyéb szociális ellátások iránti szükségleteit, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét.

A Szolgálat bármely gyermek veszélyeztetettségével kapcsolatos jelzését fogadja, s a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz, fogadja a panaszával hozzá forduló gyermeket, és segíti őt problémája megoldásában.

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma 2015. évben

Jelzést küldő	Küldött jelzések száma
Egészségügyi szolgáltató	83
Személyes gondoskodást nyújtó szolgálat	14
Átmeneti gondozást biztosítók	5
Közüoktatási intézmények	171
Rendőrség	18
Ügyészség, bíróság	4
Pártfogó felügyelet	10
Állampolgár	16
Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	73
Összesen	394

2015. évben 6 alkalommal jelzőrendszeri megbeszélést tartottak a védőnői szolgálattal, nevelési-oktatási intézmények gyermekvédelmi felelőseivel, a Pedagógiai Szakszolgálatok vezetőjével, a rendőrség munkatársaival. Ezen intézményeken kívül a Családsegítő Szolgálat munkatársai, és a Pártfogói felügyelet is jelzett olyan családokról, ahol véleményük szerint a gyermek veszélyeztetve van, a szülők nem megfelelően látják el gyermeküket.

12 alkalommal tartottak esetkonferenciát a szolgálat munkatársai, főleg védelembe vételi eljárás, illetve egyéb hatósági gyermekvédelmi intézkedés előtt, sőt több esetben volt, hogy egy gyermek ügyében többször is sort került esetkonferencia megtartására. A Szolgálat

szoros együttműködést tart fenn a bölcsődével, óvodákkal és a védőnővel. A gyermekorvosokat kéthavonta keresik fel, megbeszélve tapasztalataikat. Az óvodában Gyermekvédelmi munkacsoportot alakítottak, tagjai nagy segítséget nyújtanak a családokat érintő problémák feltárásában és megoldásában.

Többször szerveztek közös családlátogatásokat, bízva a probléma megoldásában. Gyakran óvodai csoportba és iskolai tanórán is végeztek látogatást, figyelve a gondozott és problémás gyermekek viselkedését, aktivitását. Egyre gyakrabban kapnak jelzést a lakosságtól is, főleg csavargás, hétvégi kimaradások, alkoholproblémák, családi veszekedések, gyermekbántalmazás és veszélyeztetettség miatt.

Szabadidős programok szervezése

A Szolgálat 2015. évben is szervezett nyári napközis tábort, mellyel azoknak a gyermekeknek kívánunk segíteni, akiknek a szülei elfoglaltak, munkájuk miatt nem tudták gyermekeik részére a napközbeni felügyeletet biztosítani az iskolai szünetben. A program célja a nyári szabadidő tartalmas eltöltése volt. 2015. évben 30 - 6-14 éves korú - gyermek vett részt a kéthetes táborban, melyet napi háromszori étkezéssel vehettek igénybe.

Általános és középiskolákban osztályfőnöki órák keretein belül egészségügyi, mentálhigiénés, prevenciós, önismereti és személyiségfejlesztő órákat tartottak. Nagy sikere volt az általános és középiskolákban szervezett Egészségnapnak is.

A prevenciós foglalkozások mellett pályaismereti és pályaaorientációs tanácsadások tartására is sor került, olyan középiskolai 11. osztályos tanulóknak, akik pályaválasztásukkal kapcsolatban még nem tudtak dönteni. Kérdőívek és tesztek segítségével mérik fel érdeklődésüket és meghatározzák képességeiket.

Az intézmény munkatársai korrepetálást biztosítanak a tanulási nehézségekkel küzdő, magántanuló, vagy a szülei elfoglaltsága miatt a házi feladat elkészítésében segítséget nem kapó gyermekek részére. 2015. évben 38 alkalommal került sor korrepetálásra, 8 gyermek vette igénybe a szolgáltatást rendszeresen.

Kéthetente Ifjúsági Klub működik a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények épületében, mely klubfoglalkozásokon rendszeresen 10-15 fiatalok vesz részt.

Egyéb tevékenységek

A Gyermekjóléti Szolgálat több esetben szervezett ruhaosztást, főleg iskolakezdés vagy évszakváltás előtt, együttműködve és figyelembe véve a védőnők javaslatait. Szoros kapcsolatban dolgoznak együtt a Családsegítő Szolgálattal, közös programokat szerveznek klienseik számára.

A Gyermekjóléti Szolgálat aktívan részt vett a nyári gyermekétkeztetés lebonyolításában, mely során 43 napon át napi egyszeri meleg étkezést tudtak biztosítani 186 rászorult gyermeknek.

A Szolgálat közreműködött az önkormányzat által finanszírozott karácsonyi élelmiszercsomagok szociálisan rászoruló családoknak való kiosztásában. A Szolgálat közreműködött a Rotary Klub karácsonyi ajándékozása megszervezésében, a rászoruló gyermekek részére „cipős doboz program” keretében ajándékot osztottak.

A Gyermekjóléti Szolgálat család gondozói részt vettek több szabadidős program szervezésében, mint pl. a Mikulás-ház, Boldog Családokért Egyesület rendezvényei, Karácsonyi Városi rendezvények és egyéb rendezvények és prevenciós programok.

Rossz szociális helyzetben lévő családokat többször segítettek adományokból szerzett berendezési tárgyakkal, ezekkel biztosítva a gyermekek számára a megfelelő, élhető környezetet.

A Gyermekjóléti Szolgálat a Városi Rendőrséggel közös programját 2015. évben is folytatta, melynek célja, hogy városunk gyermekeit és ifjúságát közös erővel próbálják meg a helyes társadalmi normák és viselkedés követőjévé tenni, mindösszesen 8 alkalommal tartottak közös razzitát.

Több esetben részt vesznek a szolgálat munkatársai kiskorú, fiatal korú meghallgatásán a rendőrség kérésére.

Gyermekek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátását a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények tagintézményeként működő Bölcsőde útján, valamint a Négy Évszak Óvoda tagintézményeiben biztosítja az önkormányzat. A gyermekek napközbeni ellátást színesíti a városban működő két családi napközi is, melyek egyéni vállalkozók fenntartásában működnek. A Pitypang Családi Napközi 5 férőhellyel, az Órangyal Családi Napközi és Fejlesztő Játsszóház 7 férőhellyel működik.

Bölcsőde ellátás

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében. A bölcsőde végezheti a fogyatékos gyermekek nevelését és gondozását legfeljebb a gyermek hatéves koráig.

Az Intézmény jelenleg 102 férőhellyel, és nyolc gyermekcsoporttal működik. A gyermeklétszám a 8 csoport között az alábbiak szerint oszlik meg: 1 db 10 fő/csoport, 1 db 12 fő/csoport, 2 db 14 fő/csoport, 4 db 13 fő/csoport.

2015. évben a bölcsődei ellátást 153 gyermek vette igénybe, akik közül 128 gyermek mátészalkai volt. A gyermekek korösszetétele igen homogén, nagyon sok a két év alatti gyermek, amely meghatározza az egyes gyermekcsoportok létszámát.

A bölcsőde kihasználtsága 2015. évben a beíratott gyermekekhez viszonyítva 90% volt. A százalékos kihasználtság nem érte el a száz százalékot egyrészt azért, mert 66 gyermek ment át az óvodába és az üres férőhelyeket folyamatosan töltötték fel, másrészt a két év alatti gyermekek magas száma miatt több gyermekcsoport csak tizenkét fővel működhetett.

Az elmúlt évben a havonkénti létszámok a 102 bölcsődei férőhelyen az alábbiak szerint alakultak:

Hónap	Ténylegesen gondozott összlétszám	Tényleges gondozott mátészalkai gyereklétszám
Január	84	70
Február	88	74
Március	93	78

Április	94	77
Május	96	79
Június	96	78
Július	97	81
Augusztus	97	79
Szeptember	79	66
Október	85	72
November	89	73
December	88	72

2015. évben a kedvező törvényi változások miatt (a gyermek egy éves kora után GYED mellett is teljes munkaidőben is dolgozhat a szülő) megnövekedett a bölcsődei ellátás iránti igény, így már újra kialakult várólista, a várakozók száma az elmúlt év végén 13 fő volt. A bölcsődei felvétel és beszoktatás egész évben folyamatos.

Integrált bölcsődei csoportban két fő fogyatékos gyermek gondozását-nevelését biztosították az elmúlt évben, a gyermekek közül egy óvodába, egy gyermek pedig a Látássérültek Országos Intézetébe nyert felvételt.

A bölcsődei gondozó nevelő munkát 18 fő szakképzett kisgyermeknevelő látja el, közülük egy fő kivételével mindenki felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkezik, ebből két fő főiskolát végzett, egy fő bölcsődei szakgondozó. A vezetői feladatokat 1 fő függetlenített bölcsődevezető látja el, szakképzettsége szakvizsgával rendelkező szociálpedagógus.

Szakképzett kisgyermeknevelőknek 6 éven belül 60, illetve 80 kreditpontot kell teljesíteniük – szakmai tanfolyamon, személyiségfejlesztő tréningen, szakmai műhelyen, szakmai tanácskozáson való részvétellel. 2015. évben 4 kisgyermeknevelő vett részt szakmai tanfolyamon, mellyel 35 kreditpontot teljesítettek.

Minden kisgyermeknevelő érvényes működési nyilvántartási számmal rendelkezik, továbbképzési kötelezettségüknek folyamatosan eleget tesznek.

A bölcsőde 2006. február 1-től kistérségi feladatot is ellát, Mátészalkán kívül 16 település számára biztosította a gyermekek napközbeni ellátását. Az elmúlt évben a térségből 25 gyermek részesült bölcsődei ellátásban.

A bölcsőde 2007. évi felújítása megteremtette a lehetőségét annak, hogy a bölcsődei alapellátáson kívül új szolgáltatások is bevezetésre kerüljenek. A szabad kapacitás hiánya miatt az időszakos gyermekfelügyeletet és a játszócsoportot 2015. évben nem vették igénybe.

Óvodai ellátás

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig ellátja – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben meghatározottak szerint – a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokat is.

Az óvodás korú gyermekek napközbeni ellátását a Négy Évszak Óvoda székhelyén és 4 tagintézményén keresztül biztosítja Önkormányzatunk. 2015. évben 644 gyermek vette igénybe az óvodai ellátást. Az óvodákban 48 fő óvodapedagógus, 1 fő fejlesztőpedagógus neveli, gondozza a gyermekeket.

Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekek átmeneti gondozása keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról kell gondoskodni. Mátészalka Város Önkormányzata a gyermekek átmeneti gondozását önálló helyettes szülő alkalmazásával biztosítja. A helyettes szülőnél 1 gyermek helyezhető el, de az önálló helyettes szülőnél szolgáltatás nyújtására még nem került sor.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

2015-ben sem felügyeleti szerv, sem a működést engedélyező szerv részéről nem volt szakmai ellenőrzés.

A Gyámhatóság vonatkozásában, 2015. évben ügyészi, illetőleg Kormányhivatal által kezdeményezett törvényességi vizsgálatra nem került sor.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján

A gyermekjóléti szolgálat keretén belül a jelenleg is működő prevenció (pl.: drogprevenció, abortusz elleni prevenció) még hatékonyabbá tétele érdekében az előadások gyakoribbá tétele és kiterjesztése valamennyi csatlakozó településre, gyakoribbá kell tenni a Rendőrséggel a „razziákat”, pszichológus és fejlesztő gyógypedagógus nagyobb óraszámú történő alkalmazása.

A családgondozók tapasztalatai alapján nagy szükség lenne egy, bántalmazott anyák, gyermekek, családok részére fenntartott családok átmeneti otthonára, ahol a krízishelyzetbe került családok átmeneti elhelyezése megoldható lenne.

Szükség lenne iskolai szociális munkásra, illetve iskolai pszichológusra is minden intézményben. Fontos feladat az iskolai gyermekvédelem ismertté tétele megfelelő tájékoztatással, valamint az iskolai szociális munka fejlesztése.

Az eredményesebb munka miatt fontos lenne, ha a rendőrség minden esetben eleget tenne a jogszabálynak megfelelő jelzési kötelezettségének a családon belüli erőszakkal kapcsolatos intézkedések alkalmával, amennyiben gyermek is veszélyeztetett.

A kiskorúak veszélyeztetettségének megelőzése érdekében továbbra is nagyon fontos lenne, hogy az észlelő- és jelzőrendszer minden tagja eleget tegyen jelzési kötelezettségének.

6. A Bűnmegelőzési program bemutatása, a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetőkről adatok

A bűnelkövetés, a bűnisméltés megelőzését célzó programok

A Gyermekjóléti Szolgálat 2005. májusában indította Városi Rendőrkapitánysággal közös programját, melynek célja, hogy városunk ifjúságát közös erővel próbálják meg a helyes társadalmi normák és viselkedés követőjévé tenni. A „razzia” során a család gondozók a rendőrökkel együtt végigjárják a város szórakozóhelyeit este 10 órától hajnal 1 óráig, ahol próbálják megtalálni azokat a fiatalokat, akik túlzott mennyiségű alkoholt és esetlegesen kábítószerrel fogyasztanak. 2015. évben 6 éjszakai és 2 nappali razzia került sor a Rendőrkapitányság és a Gyermekjóléti Szolgálat részvételével. A razziák alkalmával 30-40 gyermek és fiatal korú igazoltatására került sor. Minden esetben a szülővel és a gyermekkel közös beszélgetés történt, a Szolgálat által figyelmeztetésben részesültek.

A Gyermekjóléti Szolgálat és a Családsegítő Szolgálat család gondozói minden középiskolában iskolai prevenciós előadásokat tartanak a felmerülő igények szerint, mely alkalmakkor a fiatalok különböző témákkal ismerkedhetnek meg, ilyen pl. alkoholfogyasztás, drogfogyasztás veszélyei, egészségügyi kérdések.

A TÁMOP 612 LHH program keretében egészségnapot szerveznek a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai, a rendőrség és a védőnői szolgálat közreműködésével, melynek keretében játékos megközelítésben 9 témakörrel – pl. közlekedési szabályok, bűncselekmények, egészségügyi kérdések stb. ismerkedhetnek meg az általános és középiskolások.

A Rendőrség eredményes bűnmegelőzési programokat folytat az iskolákban, pl.: DADA, Ovizsaru program.

A településen a rendőrség bűnmegelőzési munkáját kiegészíti és támogatja a Rend-Team Mátészalka Polgárőr Egyesület és a Városi Közlekedési Polgárőrség, akik a közrend, közbiztonság védelmében a közterületek, közintézmények védelmének biztosításában nyújtanak segítséget. A bűnmegelőzésben segítik a Rendőrség munkáját a közterület felügyelők is.

Mátészalka Város Önkormányzata 2015. szeptemberében újjászervezte a Mátészalkai Kábítószerügyi Egyeztető Fórumot, elfogadták a Fórum Szervezeti és Működési Szabályzatát. A Mátészalkai Kábítószerügyi Egyeztető Fórum tevékenységének célja, hogy biztosítsa az összhangot a helyi szinten drogkérdésben érintett szervezetek és intézmények között, melyek a Nemzeti Drogstratégiában megfogalmazott célok megvalósítására törekcsenek.

Mátészalka Város Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koncepciója

Mátészalka Város Önkormányzat Képviselő-testülete 74/2015. (V. 28.) Kt. számú határozatával fogadta el Mátészalka Város 2015-2019. évre vonatkozó Közbiztonsági és Bűnmegelőzési koncepcióját. A koncepció célja a közbiztonság helyi dimenziójának megfogalmazása, a megvalósítandó célok, ezen belül a prioritások kijelölése, a végrehajtás személyi, anyagi pénzügyi kereteinek meghatározása, ezáltal biztosítva az alapvető emberi jogok érvényesülését, egyúttal lehetővé téve polgárainak számára a lehetőségekhez képest a maximális közbiztonságot, megakadályozni az áldozattá válást, a bűnmegelőzésben és bűnüldözésben részt vevő helyi erők közötti célirányos tevékenységet elősegítve, megfelelő keretet biztosítson a közös feladatok eredményes elvégzésére.

A közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepció főbb pontjai:

Helyzetelemzés

Társadalmi, demográfiai helyzetelemzés

Bűnügyi helyzetkép

Közterületi jelenlét helyzete

Tulajdon elleni szabálysértésekkel kapcsolatos tapasztalatok

A közbiztonság megteremtésében és fenntartásában, a bűnmegelőzésben együttműködő helyi erők

Önkormányzati lehetőségek, feladatok

Települési intézmények feladatai

Civil társadalmi feladatok

Célok, prioritások

Célcsoportok, beavatkozási területek

Gyermekek és fiatalok védelme

Családon belüli erőszak megelőzése

Áldozattá válás megelőzése

Időskorúak veszélyeztetése

Közterületek biztonságának fokozása

Együttműködés, kommunikáció

A koncepció megvalósításának forrása

A koncepcióban megfogalmazott célok, prioritások:

- a személy elleni bűncselekmények visszaszorítása, megelőzése, megakadályozása,
- közigazgatási, környezeti értékek védelme,
- a szenvedélybetegségekkel kapcsolatos közbiztonságot veszélyeztető cselekmények megakadályozása, visszaszorítása,
- vagyonvédelemmel kapcsolatos felvilágosító tevékenység javítása a besurranásos lopások megelőzése,
- a településen megrendezésre kerülő sport és kulturális jellegű rendezvények biztonságos lebonyolítása,
- a közterületek, parkok, játszóterek rendjének és tisztaságának megőrzése, az eszközök állagmegóvása, kamerás térfigyelő rendszer kiépítése,
- a közlekedés biztonságával és a baleset megelőzésével kapcsolatos feladatok megoldása.

A közbiztonság megteremtésében és fenntartásában, a bűnmegelőzésben az önkormányzatnak, a helyi közigazgatásnak, társadalmi és civil szervezeteknek szorosan együtt kell működniük. Az Önkormányzat közterület felügyeletet működtet, melynek folyamatos megerősítését tervezi. Az önkormányzat segíti, szervezi, koordinálja a prevenció, rehabilitációs programok, előadások létrejöttét. Fontosnak tartja a bűnmegelőzési programokhoz kapcsolódó pályázati lehetőségek kihasználását, a bűnmegelőzési-közbiztonsági programok támogatását.

A bűnmegelőzés kiemelt célcsoportja a gyermekek, a fiatalok és a fiatal felnőttek.

A koncepció e célcsoport tekintetében feladatokat, célokat fogalmaz meg a bűnmegelőzés területén, melyek nagy része jelenleg is működik:

- 1 fő hivatásos kinevezésével prevenció tiszti működése a Mátészalkai Rendőrkapitányságon
- DADA, illetve az Ovizsaru program működésének biztosítása
- A család és ifjúság védelme, előadások szervezése a mátészalkai iskolákban
- Középszintű tanintézmények, a diákok felvilágosítása a megfelelő konfliktuskezelés felé való orientálása,
- „Drogkör” elnevezéssel előadássorozatok megszervezése, lebonyolítása

- Együttműködés a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények keretein belül működő Család és Gyermekjóléti Szolgálattal
- Szórakoztató helyek ellenőrzése, a gyermekjóléti szolgálattal közösen.
- előadások, szakmai programok szervezésével kell elősegíteni a veszélyforrások megismerését, a különböző szerek káros hatását és a bűnözéssel vagy az áldozattá válással kapcsolatos hatását
- megkeresni annak a lehetőségét, hogyan lehetne a különböző települési rendezvények programjába beépíteni a bűnmegelőzéssel vagy az áldozattá válással kapcsolatos iratanyagot.
- a kiépített jelzőrendszer hatékony továbbműködtetése,
- fokozottan figyelemmel kísérni szakemberek bevonásával a hátrányos helyzetű családok életvitelét,
- a kialakult szoros együttműködés fenntartása a rendőrséggel, a szociális területen dolgozó szakemberekkel, pedagógusokkal,
- elérni, hogy a családon belüli erőszak ne maradjon családon belül.

Gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetők száma, bűnelkövetés okainak bemutatása

2015. évben szabálysértést elkövető gyermekek száma 4 fő, melyből 1 gyermek gyermekkorú, 3 fiatalkorú volt a szabálysértés elkövetésekor. A szabálysértéseket elkövetők közül 3 fő alapellátásban részesült már korábban is. Bűncselekményt 1 gyermekkorú és 1 fiatalkorú gyermek követett el, mely gyermekek egyike sem volt az alapellátás gondozásában a bűncselekmény elkövetésekor. A 2014. évi adatokhoz képest felére csökkent gyermekek által elkövetett szabálysértések és bűncselekmények száma.

A bűncselekmények elkövetésének okai között szerepelnek a rossz anyagi körülmények, a magatartási problémák, nem felelő baráti társaság, illetve a konfliktushelyzetek nem megfelelő kezelése.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés bemutatása

A gyermekjóléti feladatok ellátásába civil szervezetek közvetlenül nem kapcsolódnak be, inkább adományokat biztosítanak a rászorulóknak számára. A település valamennyi oktatási intézményében működik az intézmény munkáját segítő alapítvány.

- **Nagycsaládosok Egyesülete:** segítség a nyári napközis tábor szervezésében, a Mindenki Karácsonyának támogatása
- **Johannita Segítő Szolgálat:** segítség a karácsonyi műsorhoz, édesség, ruha-adomány, konzervek, stb. a rászoruló ügyfelek részére
- **Boldog Családokért Egyesület:** az Egyesített Szociális Intézmények kezdeményezése szakemberek csatlakozásával
- **„Szemünk fénye a gyermek”:** a bölcsőde alapítványa
- **Máltai Szeretetszolgálat:** ruhaségély a rászoruló ügyfeleknek
- **Vöröskereszt:** tárgyi segítség a rászorulóknak
- **Holdszugár Nyugdíjas Klub**
- **Napsugár Nyugdíjas Klub**
- **Royal Nyugdíjas Klub**
- **Óda a fényhez:** vakok és gyengénlátók klubja
- **Katolikus Karitás**
- **Szent Erzsébet Kamiliánus Család**

- **AE Klub**
- **Mozgáskorlátozottak Egyesülete**
- **Hallássérült Szülők Gyermekéért Klub**
- **Diabétesz és Érrendszeri Betegek Klubja**

Összegzés

Mátészalka Város Önkormányzata biztosítja a Gyvt.-ben a számára előírt személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat. Az önkormányzat gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatainak összehangolt munkáját a feladatellátásban résztvevők jó kapcsolata és együttműködése, a jelzőrendszer megfelelő működése és működtetése biztosítja.

Mátészalka, 2016. május

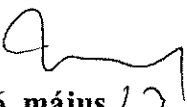
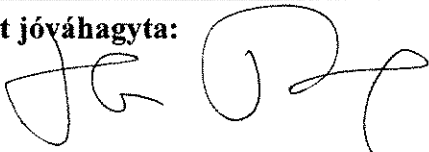
VÉLEMÉNYLAP AZ ELŐTERJESZTÉSEKHEZ

ELŐTERJESZTÉS CÍME, TÉMÁJA, IKTATÓSZÁMA: 2526-1/2016.

Mátészalka Város Önkormányzat által ellátott gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak értékeléséről

**Előterjesztés készítéséért felelős(ök): Potosné Dr. Kovács Zsuzsanna aljegyző
Imre Miklósné intézményi referens**

Előterjesztés véleményezése:

NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
Előterjesztést ellenőrizte: Ellenőrzés időpontja: 2016. május 27	Előterjesztést jóváhagyta: 2016. május